

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Міжнародна економіка та міжнародні відносини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Спеціальність	СС 88 Економіка/Міжнародні відносини з міждисциплінарною предметною областю, що охоплює дві спеціальності С1 «Економіка» та С3 «Міжнародні відносини»
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Кваліфікація	Бакалавр з економіки та міжнародних відносин

Затверджено рішенням вченої ради

Протокол від ___ лютого 2025 р. №

Голова вченої ради _____ Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Суми 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту

Протокол № ____ від ____ _____ 2025 р.
Голова Ради з якості ННІ БІЕМ
_____ Людмила ХОМУТЕНКО

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № ____ від ____ _____ 2025 р.
Голова Ради з якості СумДУ
_____ Анатолій ВАСИЛЬЄВ

ПЕРЕДМОВА

Відповідає стандарту вищої освіти. Стандарт вищої освіти України спеціальності 051 «Економіка» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 13.11.2018 р. № 1244 та із спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.08.2020 р. № 357 та із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» N 593 від 28.05.2021 р. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України N 1625 від 19.11.2024, «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року N 1021. Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 5 грудня 2024 року N 1709 введеного в дію 3.01.2025 змінено спеціальності.

Розроблено робочою проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові		Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми):	1. Таранюк Леонід Миколайович	Доктор економічних наук, 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності, 25.02.2016 р. (ДД № 005223)	Професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування, 13.12.2016 р. (АП№000033)	Професор кафедри міжнародних економічних відносин
	Члени робочої проектної групи:	2. Щербаченко Вікторія Олексіївна	Кандидат економічних наук, 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності диплом кандидата економічних наук (ДК №039228 від 13.12.2016 р.)	Доцент кафедри міжнародних економічних відносин, 01.02.2022 р. (АД №010000)
	3. Костюченко Надія Миколаївна	Кандидат економічних наук, 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища (ДК№ 012090 від 1 березня 2013 р.)	Доцент кафедри економічної теорії, 1.02. 2018 р (АД №000565)	Доцент кафедри міжнародних економічних відносин

	4. Кравченко Валерій Вікторович	Кандидат історичних наук, 07.00.02 - всесвітня історія (ДК № 005165 від 17.05.2012 р.).		Радник Посольства України в Королівстві Данія
	5. Богданова Юлія Григорівна	Кандидат економічних наук, спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит (ДК № 026633 від 26 лютого 2015 р.).		Начальник відділу імпорту АТ “Технологія”

Зовнішні рецензенти:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)
Шкурупій Ольга Всеволодівна	Доктор економічних наук, 08.00.01 - економічна теорія та історія економічної думки	Професор кафедри міжнародної економіки	Професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету
Прохорова Марина Едуардівна	Кандидат економічних наук, 08.05.01 – Світове господарство і міжнародні економічні відносини	Доцент кафедри менеджменту у організаціях і зовнішньоекономічної діяльності	Завідувач кафедри міжнародного бізнесу, ВНЗУ «Університет економіки та права «КРОК»
Тулай Оксана Іванівна	Доктор економічних наук, 08.00.08 - Гроші, фінанси і кредит	Професор кафедри фінансів	Завідувач кафедри міжнародних відносин та дипломатії Західноукраїнського національного університету
Хачатурян Едуард Гарнікович			Директор ТОВ «АвенСервГруп»

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності СС 88 Економіка/Міжнародні відносини.

Протокол № _____ від _____ 20_ р.

Голова Експертної ради роботодавців зі спеціальності

(підпис)

Термін перегляду освітньої програми 1 раз на 1 рік.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

Профіль освітньої програми

1.1 Загальна інформація

Повна офіційна назва вищого навчального закладу	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту Кафедра міжнародних економічних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр з економіки та міжнародних відносин
Офіційна назва освітньої програми	Міжнародна економіка та міжнародні відносини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми – на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; – на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені цим Стандартом вищої освіти. Мінімальний обсяг практики – 6 кредитів Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством
Форми здобуття освіти за освітньою програмою та строки здобуття освіти	Очна (денна) та заочна форми здобуття освіти за освітньою програмою, строк навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень вищої освіти	НРК України – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл; QF-LLL – 6 рівень
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	Наявність середньої освіти, ступеня молодший бакалавр, «фаховий молодший бакалавр», ОКР молодший спеціаліст. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Українська / англійська мови
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://op.sumdu.edu.ua/#/
1.2 Мета освітньої програми	
Освітня програма створена у відповідності з місією та стратегією університету,	

спрямована на забезпечення студентів глибокими теоретичними та практичними знаннями, навичками й розумінням у сфері міжнародної економіки та міжнародних відносин. Вона готує фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області, а також фахівців, які здатні вирішувати складні спеціалізовані завдання і проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій.

З огляду на те, що Сумський державний університет є науковим, освітнім і культурним центром північно-східного регіону України, з розвиненою системою співпраці з органами влади, бізнесом і громадськістю, освітня програма реалізується з урахуванням цих взаємодій і відповідає потребам зацікавлених сторін.

Реалізація програми відповідає стратегії інтернаціоналізації університету щодо посилення ролі в міжнародному освітньому просторі та візії розвитку університету, яка визначає бачення СумДУ як:

- масштабної багаторівневої поліфункціональної територіально розподіленої науково-освітньо-виробничої структури, що дозволяє виконувати функцію сприяння інноваційному розвитку регіону, суспільства в цілому, у тому числі різними формами інтеграції науки, освіти, виробництва і соціальної сфери;
- університету підприємницького типу, повноправного суб'єкту ринкових відносин, передусім зі соціально-орієнтованою підприємницькою активністю, пріоритетом «інтелектуального» бізнесу, у тому числі у міжнародному просторі.

1.3 Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область освітньої програми</p>	<p>Економіка / міжнародні відносини/ міжнародна економіка</p> <p>Об'єкт вивчення – закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів, а також міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика держав, міжнародні організації, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області – поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук, теорія та практика міжнародних відносин, міжнародної безпеки, міжнародних конфліктів, системи та джерел зовнішньої політики держави, теорія та практика міжнародних суспільних комунікацій, міжнародний інформаційний простір.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області, а також фахівців, які здатні вирішувати складні спеціалізовані спеціалізовані завдання і проблеми у сфері міжнародної економіки, міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень, загальнонаукові та спеціальні методи та методики, аналіз і синтез, індукція і дедукція, методика пошуку й оброблення інформації, методи експертного оцінювання ефективності зовнішньої політики та міжнародних комунікацій</p>
--	---

	<p>Інструменти: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та спеціалізоване програмне забезпечення, що застосовується у дослідженні та аналізі міжнародних відносин.</p>
<p>Тип освітньої програми та її спрямування</p>	<p>Освітньо-професійна програма ґрунтується на фундаментальній загальноекономічній підготовці, аналізі світогосподарських процесів, принципів і тенденцій розвитку міжнародної економіки та міжнародних відносин. Вона орієнтована на напрями досліджень, які можуть стати основою для майбутньої професійної діяльності. Особлива увага приділяється розвитку стратегічного мислення, розширенню бізнес-інтелекту та набуттю практичних навичок здійснення міжнародної діяльності в глобальному середовищі.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та її особливості</p>	<p>Освітньо-професійна програма ґрунтується на фундаментальній загальноекономічній підготовці, аналізі світогосподарських процесів, принципів і тенденцій розвитку міжнародної економіки та міжнародних відносин, вивченні іноземних мов та крос-культурної комунікації. Вона орієнтована на напрями досліджень, які можуть стати основою для майбутньої професійної діяльності. Фокус ОП спрямований на формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення інноваційної діяльності у галузі економіки та міжнародних відносин з урахуванням сучасних тенденцій світового економічного й геополітичного розвитку та вимог зовнішньої політики; інтеграційних, зокрема євроінтеграційних процесів, викликів національній і міжнародній безпеці, міжнародних комунікацій та світового інформаційного простору.</p> <p>Особлива увага приділяється розвитку стратегічного мислення, вивченню іноземних мов та міжнародних комунікацій, розширенню бізнес-інтелекту, та набуттю практичних навичок здійснення міжнародної діяльності в глобальному економічному середовищі.</p> <p>Програма базується на фундаментальній загальноекономічній підготовці та спрямована на розвиток навичок, умінь і компетенцій у сфері міжнародної економіки та міжнародних відносин, з акцентом на практичні аспекти міжнародної економічної діяльності та формування ефективного забезпечення у міжнародних відносинах. Особливий акцент зроблено на мовній підготовці, що є основою ефективного професійного та міжкультурного спілкування, а також на формуванні здатності працювати в міжнародному середовищі, автономно організовувати, планувати та управляти міжнародною економічною діяльністю компаній і їхніх підрозділів, а також оптимізації організаційного забезпечення міжнародних відносин та комунікацій між стейкхолдерами.</p> <p>Освітня програма реалізується українською та англійською мовами. Її навчальні дисципліни орієнтовані на практичне застосування знань, що досягається через аналіз реальних ситуацій і розробку проектів за прикладними темами. Програма передбачає поглиблене вивчення іноземних мов: обов'язковою є англійська, додатково студенти можуть обрати німецьку або французьку. Також забезпечується можливість участі в</p>

	програмах міжнародної академічної мобільності.
1.4 Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Професійна діяльність у сфері міжнародної економіки та міжнародних відносин, міжнародного бізнесу, у галузі економіки та ін. До цього розділу належать професії, що вимагають від працівника (з урахуванням кола та складності певних професійних завдань та обов'язків) освітньої кваліфікації за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.</p> <p>Бакалавр з міжнародної економіки та міжнародних відносин відповідно до Національного класифікатора України: «Класифікатора професій» ДК 003:2010 здатний виконувати професійну роботу і може займати наступні посади:</p> <p>Інспектор з експорту, код КП 3449 Головний економіст, код КП 1231 Дипломатичний агент, код КП 3439 Методист з економічної освіти, код КП 2351.2 Аудитор, код КП 2411.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань, код КП 2419.2 Консультант із зовнішньоекономічних питань, код КП 2419.2 Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку, код КП 2419.2 Консультант з економічних питань, код КП 2441.2 Оглядач з економічних питань, код КП 2441.2 Економічний радник, код КП 2441.2 Економіст, код КП 2441.2 Економіст з міжнародної торгівлі, код КП 2441.2 Економіст з планування, код КП 2441.2 Економіст з фінансової роботи, код КП 2441.2 Економіст з договірних та претензійних робіт, код КП 2441.2 Експерт із суспільно-політичних питань, код КП 2443.2 Економіст із збуту, код КП 2419.2 Аналітик з інвестицій, код КП 2441.2 Аналітик з кредитування, код КП 2441.2 Референт, код КП 3436.1 Дипломатичний агент, дипломатичний кур'єр, код КП 3439</p> <ul style="list-style-type: none"> – інші посади, пов'язані з виконанням міжнародних економічних операцій і зовнішньоекономічної діяльності підприємств та установ будь-якої форми власності; – співробітник зовнішньоекономічної фірми (відділу); – працівник торговельної установи, яка виконує експортно-імпорتنі операції; – працівник організаційно-управлінської служби та інформаційної структури; – співробітник банківської установи, страхової та інвестиційної компанії, діяльність якої пов'язана із зовнішньоекономічними операціями і розрахунками.
Подальше навчання	Випусник бакалаврату може продовжити навчання на магістерському рівні, а також підвищувати кваліфікацію і здобувати додаткову освіту через сертифіковані програми та програми післядипломного навчання.
1.5 Викладання, навчання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчальний процес орієнтований на студента і включає проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання через платформу ОСW СумДУ, самостійну підготовку, лабораторну

	<p>практику та навчання на основі досліджень. Викладання здійснюється у форматі лекцій, мультимедійних та інтерактивних лекцій, семінарів, практичних і лабораторних занять. Передбачено самостійну роботу студентів із можливістю консультацій з викладачами, електронне навчання за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття та групові проекти. У разі дистанційного навчання застосовуються онлайн-технології. Для комунікації використовуються внутрішні ресурси університету (платформа Міх), а також платформи для проведення відеоконференцій (Google Meet, ZOOM, WebEx).</p>
Оцінювання	<p>Освітня програма передбачає використання формативного (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, розвиток навичок самооцінки, залучення студентів до оцінки робіт один одного) та сумативного (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів, таких як есе, презентації, тестування, захист звітів з практики, курсових робіт, прилюдний захист кваліфікаційної роботи, кваліфікаційний екзамен) оцінювання, що відображає рівень досягнення очікуваних результатів навчання.</p> <p>У разі онлайн-навчання письмові завдання для поточного та семестрового контролю (включаючи модульні контрольні роботи та семестрові екзамени) виконуються в режимі електронного тестування через загальноуніверситетську платформу Міх, а також за допомогою інструментів Google (Google Classroom). Усні компоненти семестрового контролю, атестацій чи захистів робіт проводяться в онлайн-форматі через відеоконференції з обов'язковим відеозаписом процесу спілкування студента з викладачем або комісією. Для проведення відеоконференцій використовуються платформи Microsoft Teams, Google Meet, Zoom. Запрошення на відеоконференцію для контролю відбувається через корпоративну електронну пошту та особистий кабінет студента. Усні компоненти контролю проводяться тільки після успішної ідентифікації особи студента, що здійснюється безпосередньо перед контрольним заходом.</p>
1.6 Програмні компетентності (ІК)	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі міжнародної економіки та міжнародних відносин, а також під час навчання, що передбачає використання сучасних теорій та методів для проведення комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, які відзначаються складністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати</p>

	<p>різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>ЗК14. Здатність здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.</p> <p>ЗК15. Здатність реалізовувати стратегії сталого розвитку в професійній та суспільній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності 051 / С1 Економіка :</i></p> <p>СК1е. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2е. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3е. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4е. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5е. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6е. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7е. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8е. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p> <p>СК9е. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси.</p> <p>СК10е. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11е. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із</p>

застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12е. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13е. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14е. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Спеціальні (фахові) компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії (С3 Міжнародні відносини):

СК1м. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2м. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3м. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4м. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5м. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК6м. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7м. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8м. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9м. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК10м. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11м. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК12м. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

СК13м. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

1.7 Програмні результати навчання (ПРН)

За спеціальністю 051 / СІ Економіка:

ПРН 1е. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2е. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 3е. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

ПРН 4е. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5е. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 6е. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 7е. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 8е. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 9е. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 10е. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 11е. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12е. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13е. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 14е. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 15е. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 16е. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 17е. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 18е. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 19е. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 20е. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН 21е. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22е. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими

об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23е. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН 24е. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

За спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії (СЗ Міжнародні відносини):

ПРН01м. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

ПРН02м. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

ПРН03м. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

ПРН04м. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

ПРН05м. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

ПРН06м. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН07м. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

ПРН08м. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

ПРН09м. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

ПРН10м. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

ПРН11м. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

ПРН12м. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

ПРН13м. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

ПРН14м. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

ПРН15м. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні

стандарти і технічні умови тощо.

ПРН16м. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

ПРН17м. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

Додаткові за освітньою програмою:

ПРН 1д. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПРН 2д. Розуміти основи сталого розвитку та вміти застосовувати їх у своїй професійній діяльності та суспільному житті.

1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедр міжнародних економічних відносин, іноземних мов, економічної кібернетики, бухгалтерського обліку та оподаткування, фінансів, страхування та банківської справи. Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту. Викладачі кафедри міжнародних економічних відносин, які викладають у рамках програми, є активними і визнаними вченими, представниками національних та міжнародних професійних асоціацій «The Society for Economic Measurement» (United States); «The Council of Science Editors» (United States), «Міжнародної асоціації інституціональних досліджень», «Європейської асоціації освіти дорослих», Всеукраїнської громадської організації економістів-міжнародників, які публікують праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності. Викладачі кафедри є членами редколегій міжнародних наукових журналів: «Banks and Bank Systems» (Scopus), «Economics - Innovative And Economics Research Journal» (Scopus), «Investment Management and Financial Innovations» (Scopus), «Environmental Economics» (Scopus), «Accounting and Financial Control» (Index Copernicus), «Geopolitics under Globalization» (Index Copernicus), «A special issue Cryptocurrency Market of Journal of Risk and Financial Management» (Scopus, Web of Science), «Perspectives of Innovations, Economics and Business» (Index Copernicus), «Acta Scientiarum Polonorum. Oeconomia» (Index Copernicus), Special Issue “International policy responses to the energy crisis triggered by the Russian invasion of Ukraine: A global comparison of (best) practices”, Energy Efficiency, Springer (Scopus, Web of Science), «Comunicar» (Scopus, Web of Science), «European Journal of Management Issues» (Index Copernicus), «Journal of Economics and Development», «SocioEconomic Challenges» (Index Copernicus), European Policies, Finance and Marketing» (Index Copernicus). За участю науково-педагогічних працівників кафедри міжнародних економічних відносин організовано та проведено міжнародні конференції та форуми: Міжнародна науково-практична конференція «Економічні проблеми сталого розвитку» (Україна, 2020), Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» (2020-2024), EENCE Civizenship Education Week «The art of living together» (Eastern Partnership countries of the

	<p>European Union, 2020); Міжнародна конференція «Грантові проекти як важливі драйвери покращення наукової та освітньої діяльності закладів освіти» (Словачія, 2021), Міжнародний науково-практичний семінар «Сучасна парадигма міжнародних економічних відносин в умовах глобальних трансформацій» (2021); II Міжнародна мультидисциплінарна конференція молодих дослідників «Тенденції сталого розвитку та виклики в умовах COVID-19» (2021); International Scientific and Practical Online-Conference «Business Ethics and Leadership» (2021); Міжнародна науково-практична конференція «Фінансова перспектива ЄС 2021-2027: можливості для закладів вищої освіти в країнах Східного партнерства» (Словачія, 2021); Innovative University and Leadership program (Польща, 2022), Міжнародна науково-практична конференція «Механізми протидії сучасним викликам і загрозам: досвід ЄС для України» (2023-2024), Міжнародний симпозиум з технологій та мистецтв Hitit University (HITES) (Туреччина, 2024).</p> <p>Також викладачами кафедри зроблено вклад у розвиток функціональної спроможності студентського самоврядування через поширення досвіду чеських університетів, а також обмін ноу хау в рамках реалізації спільних міжнародних проектів.</p> <p>Практично орієнтований підхід освітньої програми передбачає активну участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми, а також залучення висококваліфікованих експертів, зокрема представників Інституту міжнародного співробітництва Німецької асоціації народних університетів DVV International, Центру досліджень вищої освіти Чеської Республіки та Європейського банку реконструкції та розвитку. Це сприяє поглибленому взаємозв'язку теоретичної та практичної підготовки. Гарант, група забезпечення, робоча проектна група та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальний процес за цією освітньою програмою здійснюється в аудиторіях та лабораторіях, оснащених аудіовізуальною апаратурою та необхідними технічними засобами. У навчально-науковій роботі програми використовуються 4 переносні проектори з ноутбуками, 2 мобільні стенди та 2 інформаційні дошки.</p> <p>Навчальні заняття проводяться в двох комп'ютерних класах, обладнаних ліцензійними операційними системами Microsoft та програмним забезпеченням від таких компаній, як Microsoft, Autodesk, Intel, Delcam, Siemens тощо. Крім того, в навчальному процесі використовуються 227 мультимедійних проекторів та інтерактивних дошок.</p> <p>Заняття студентів проводяться з використанням приміщень та матеріально-технічного оснащення всіх кафедр, що беруть участь у викладанні дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Студенти, що навчаються за цією освітньою програмою, та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційний корпус, міжвузівську наукову бібліотеку, окремі бібліотеки та бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах університету. Також діють віртуальні електронні</p>

	<p>читальні зали. Інформаційні ресурси бібліотеки СумДУ за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та бази даних. Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою можуть використовувати бази даних та наукометричної платформи SCOPUS, Web of Science, повнотекстової бази даних Science Direct Freedom Collection (корпорація Elsevier), повнотекстового зібрання періодичних видань Academic Search Complete (корпорація EBSCO). Доступ до всіх бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету.</p> <p>Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, лабораторних, семінарських занять, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.</p> <p>Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською, англійською мовами з дисциплін освітньої програми, інтерактивних демонстрацій, тестових завдань, відеоматеріалів та інших складових e-learning. Для дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів використовуються програмні продукти Google, засоби електронного навчання СумДУ (Umix – середовище змішаного навчання; ОСW – відкритий електронний ресурс структурованих навчально-методичних матеріалів дисциплін; LecturED, MIX – створення електронних матеріалів дисциплін; Examenarium – відкриті онлайн курси), матеріали електронного каталогу бібліотеки, репозитарію та посилання на зовнішні навчальні ресурси).</p> <p>Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми.</p> <p>На базі кафедри діє єдиний в Сумській області Інформаційний центр ЄС (створений в рамках проекту Представництва ЄС в Україні), що надає відкритий доступ студентам до багатьох інформаційних баз діяльності Європейського Союзу.</p>
1.9 Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	<p>Право на внутрішню академічну мобільність студентів Сумського державного університету реалізуються відповідно до “Положення про академічну мобільність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти” на основі договорів між СумДУ та українськими закладами фахової передвищої та вищої освіти або науковими установами.</p>
Міжнародна академічна мобільність	<p>Порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність студентів Сумського державного університету регламентується “Положенням про академічну мобільність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти” і може бути реалізоване на підставі міжнародних угод про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між СумДУ та</p>

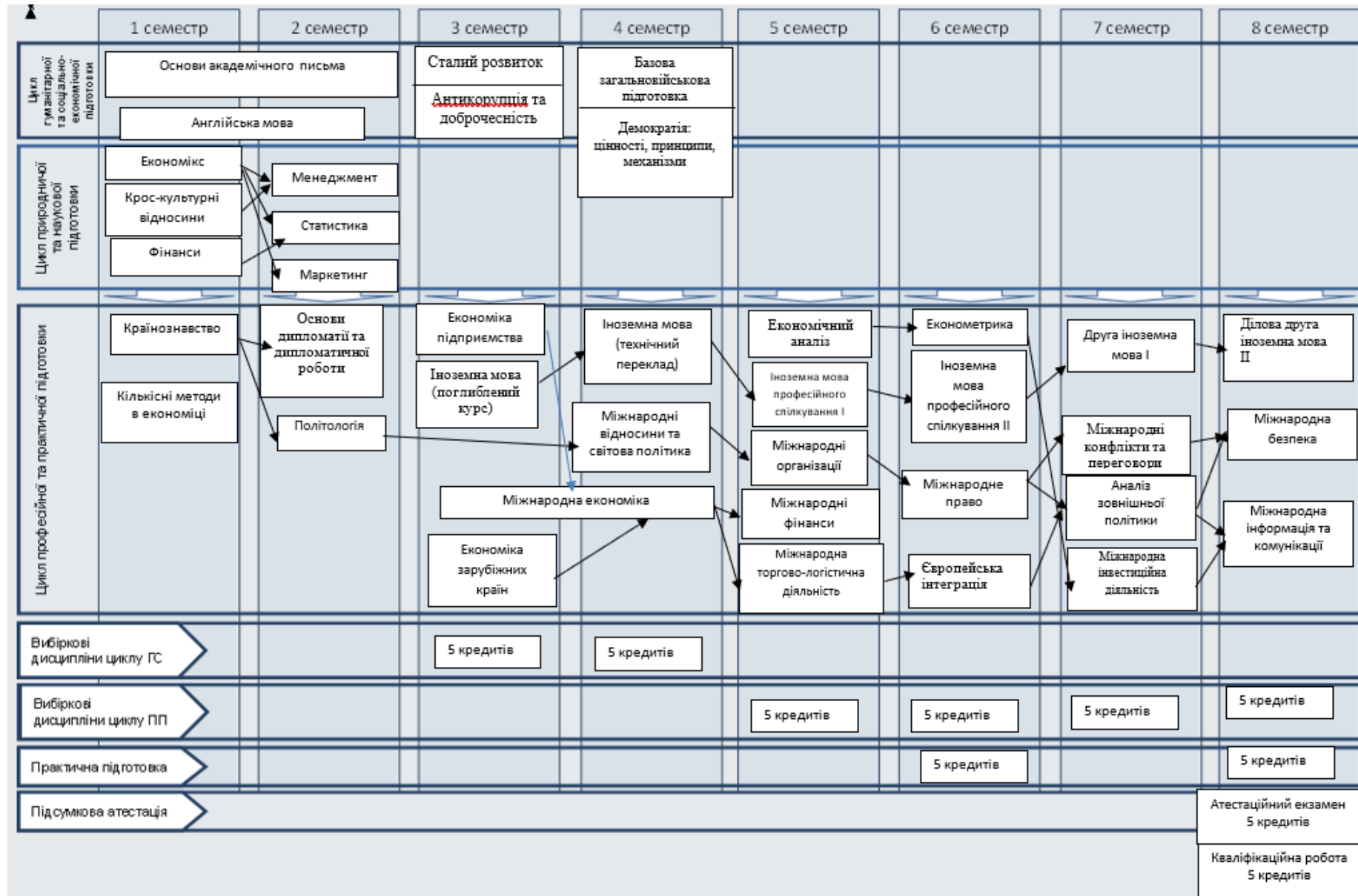
	<p>іноземними закладами освіти або науковими установами, а також з власної ініціативи студентів (за умови позитивного рішення керівництва університету, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти або наукової установи).</p> <p>Зокрема, реалізація права на міжнародну академічну мобільність студентів даної ОПІ здійснюється в рамках:</p> <ul style="list-style-type: none"> – програми Erasmus+ за напрямом КА1; – національної стипендіальної програми Словацької Республіки; – стипендіальної програми Уряду Латвійської Республіки; – програми обміну Global Ugrad (США) у формі мовного стажування; – угоди між СумДУ та Університетом Альмерії (Іспанія) від 15.02.2023 р.; – угоди між СумДУ та Політехнічним університетом Тімішоари (Румунія) від 07.02.2023 р.; – угоди між СумДУ та Політехнічний інститут м. Браганса (Португалія) від 30.12.2021 р.; – угоди між СумДУ та Єзуїтським університетом Ігнатіанум у м. Краків (Польща) від 23.06.2021 р.; – угоди між СумДУ та Чеським університетом природничих наук (Чеська Республіка) від 09.07.2017 р.; – та ін. <p>Кафедра організаційно та методично сприяє цьому процесу</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови володіння державною мовою (після вивчення курсу української мови).

2.Перелік компонентів освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Англійська мова	5	диф.залік
ОК 2.	Основи академічного письма	5	іспит, диф.залік
ОК 3.	Соціально-політичні студії	5	диф.залік
ОК 3.1	Сталий розвиток	3	диф.залік
ОК 3.2	Антикорупція та доброчесність	2	диф.залік
ОК 3.3	Базова загальнонавчальна підготовка	3	диф.залік
ОК 3.4	Демократія: цінності, принципи, механізми	2	диф.залік
ОК 4.	Економікс	5	іспит
ОК 5.	Фінанси	5	диф.залік
ОК 6.	Статистика	5	іспит
ОК 7.	Маркетинг	5	диф. залік
ОК 8.	Менеджмент	5	диф. залік
ОК 9.	Крос-культурні відносини	5	диф.залік
	Усього	50	
Вибіркові навчальні дисципліни			
	Вибіркові навчальні дисципліни (ЗП-каталог)	30	

	Усього за цикл	80	
Цикл фахової підготовки			
ОК 10.	Країнознавство	5	іспит
ОК 11.	Кількісні методи в економіці	5	диф.залік
ОК 12.	Політологія	5	диф.залік
ОК 13.	Економіка підприємства	5	диф.залік
ОК 14.	Міжнародна економіка	10	диф.залік, іспит
ОК 15.	Основи дипломатії та дипломатичної роботи	5	іспит
ОК 16.	Економічний аналіз	5	диф.залік
ОК 17.	Міжнародні відносини та світова політика	5	іспит
ОК 18.	Міжнародні фінанси	5	іспит
ОК 19.	Економетрика	5	диф.залік
ОК 20.	Міжнародна торгово-логістична діяльність	5	іспит
ОК 21	Міжнародне співробітництво		
ОК 21.1	Міжнародні організації	3	іспит
ОК 21.2	Європейська інтеграція	2	іспит
ОК 22.	Міжнародне право	5	диф.залік
ОК 23.	Іноземна мова		
ОК 24.	Іноземна мова (поглиблений курс)	3	диф.залік
ОК 24.1.	Іноземна мова (технічний переклад)	2	диф.залік
ОК 24.2.	Іноземна мова професійного спілкування I	3	диф.залік
ОК 24.3.	Іноземна мова професійного спілкування II	2	диф.залік
ОК 24.4.	Друга іноземна мова I	3	диф.залік
ОК 25.1.	Ділова друга іноземна мова II	2	іспит
ОК 25.2.	Міжнародна інвестиційна діяльність	5	іспит
ОК 26.	Економіка зарубіжних країн	5	диф.залік
ОК 27.	Міжнародні конфлікти та переговори	5	іспит
ОК 28.	Аналіз зовнішньої політики	5	іспит
ОК 29.	Міжнародна безпека	5	іспит
ОК 30.	Міжнародна інформація та комунікації	5	іспит
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів фахової підготовки	120	
Вибіркові навчальні дисципліни			
	Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю (ПП-каталог)	10	диф.залік
	Вибіркові навчальні дисципліни за освітньою програмою (ПП-каталог)	20	
Усього за навчальними дисциплінами професійної підготовки		225	
Практична підготовка			
ОК 31.	Практика виробнича 1	5	диф.залік
ОК 32.	Практика виробнича 2	5	диф.залік
Атестація			
ОК 33.	Кваліфікаційна робота бакалавра	5	захист
ОК 34.	Атестаційний екзамен	0	
Усього практичної підготовки та атестації		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. Структурно-логічна схема

4. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Міжнародна економіка та міжнародні відносини» зі спеціальності «Економіка» (код С1) та «Міжнародні відносини» (код С3) здійснюється у формі: атестаційного екзамену та публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи і завершується видачею документу про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «бакалавра Атестаційний екзамен за спеціальністю передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою міжнародної економіки та міжнародних відносин.
--	--

5. Процедури присвоєння професійних кваліфікацій

Присвоєння / підтвердження професійних кваліфікацій здійснюється згідно з вимогами стандартів вищої освіти, професійних стандартів, затверджених відповідно до Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів (постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 373) та оприлюднених відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій (постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 620), дотримуючись документів університету, які складають нормативну базу організації освітнього процесу в СумДУ.

